

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

FOTO: SKOLEFORENINGEN

Efterskoler

Flere hundred interesserede var med til Efterskolernes Dag i sidste weekend. Her præsenterede Efterskolerne sig for Sydslesvig.

Side 5

“Samfundet er tilbøjeligt til at fokusere på det negative. Det er et syn vi vil væk fra. Vi skal fokusere på det, barnet kan.

Pia Rehbein, dagtilbudsleder, om vækstmodellen

Side 3

Rekordforsøg

SFO-børn i Skovlund er med i rekordbog.

Side 7

Nej'et er også en tillidserklæring

Undersøgelse

Sydslesvigudvalget har stor forståelse for Fællesrådets ønske om at inddrage Danmark i en undersøgelse. Men der er ikke mistillid til Skoleforeningen og armslængdeprincippet har været det afgørende.

Sydslesvigudvalget ønsker ikke at indlede en undersøgelse om Skoleforeningens økonomi, organisation og forvaltning.

- Vi har stor tillid til Skoleforeningen, siger Sydslesvigudvalgets formand, Anni Matthiesen.

Det gælder både i forhold til økonomistyringen, det arbejde som revisionsfirmaet BDO udfører, direktions sammensætningen og i forhold til, at forvaltningen lever op til standarder for offentlig virksomhed.

Anni Matthiesen kan godt forstå, at Skoleforeningen har ønsket at understrege over for Sydslesvigudvalget, at man anser det for altafgørende, at der ikke hos tilskudsgiverne hersker tvivl om, hvordan Skoleforeningen bruger sine midler.

Stor forståelse

- Vi har stor forståelse for, at Fællesrådet har rettet henvendelse til os, men vi er i udvalget bekymret for, at vi kommer til at blande os for meget i selve Skoleforeningens driftsopgave. Det er armslængdeprincippet, der har været afgørende for, at et enigt udvalg har sagt nej til at sætte sådan en undersøgelse i gang, siger Anni Matthiesen.

Hun håber, at Skoleforeningen nu selv foretager en analyse.

- Det ville være godt, hvis man kan blive enige om det. Foreningen har eksisteret i 99 år, og det er da helt naturligt, at man så har brug for nogle til at kigge på en udefra. Der vil altid være ting, hvor man kan spørge sig selv, hvorfor man gør det på en bestemt måde og om det

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Mere end 2000 elever i Flensborg deltog i starten af februar i klimastrejken. Næste strejkedag er den 15. marts. Læs mere på bagsiden.

kunne gøres anderledes, siger hun.

At nogle i Sydslesvig har kritiseret Skoleforeningen for at involvere Sydslesvigudvalget i en undersøgelse har ifølge Anni Matthiesen ikke spillet nogen rolle i afgørelsen.

- Vi er nødt til at håndtere tingene professionelt. Vi er det eneste udvalg på Christiansborg, som deler penge ud, men selve driftsopgaverne skal vi ikke blande os i. Den største bekymring i Sydslesvigudvalget var, at vi bliver for stor en del af drif-

ten, hvis vi siger ja, og desuden har vi været bekymret for, at der kommer andre foreninger, der ønsker det samme.

Velvilje

Der er i Sydslesvigudvalget en stor velvilje til at hjælpe med at få brudt dødvandet i Skoleforeningen.

Der hersker ikke tvivl om, at Skoleforeningen står i en vanskelig økonomisk situation, som formentlig kun vil blive skærpet de kommende

år. Men det er udvalgets opfattelse, at Skoleforeningen har den fornødne kapacitet til selv at kunne udarbejde eller bestille de nødvendige analyser, og herefter træffe de fornødne beslutninger. Sydslesvigudvalget vil gerne opfordre til, at alle gode kræfter i foreningen – både hos de folkevalgte, de ansatte og hos ledelsen – nu står sammen og i fællesskab finder ud af, hvordan man sikrer, at man også fremadrettet kan levere pasnings- og undervisningstilbud af

høj kvalitet inden for en økonomisk ramme, som vi nok må indse ikke uden videre vil kunne matche det udgiftsniveau, som Skoleforeningens egne tal og fremskrivninger viser, man må forudse venter forude.

Udfordringer med danske leverandører

Digitalisering

Skoleforeningen har bedt danske kommuner om at justere på deres databehandleraftaler.

Skolerne i Sydslesvig gør i høj grad brug af danske pædagogiske tilbud. Det er for eksempel uddannelsesplatforme som frilæsning.dk.

Når man bruger disse uddannelsesplatforme, oplyser man forskellige persondata. Det kan for eksempel være elevernes navne og hvilken klasse, de går i. På nogle platforme er det også muligt, at eleverne gemmer billeder eller tekster.

- Det er mange forskellige persondata, som Skoleforeningen således lader ude af deres hænder. Og vi skal selvfølgelig sikre os, at disse data bliver gemt og forarbejdet i overensstemmelse med den nye europæiske datasikkerhedslovgivning, siger lederen af Skoleforeningens it-kontor, Leif Olaf Truelsen-Knigge.

Derfor indgår Skoleforeningen databehandleraftaler med danske og tyske samarbejdspartnere, fx forlag.

Lever ikke op til kravene

I forhold til de danske samarbejdspartnere oplever vi desværre, at rigtige mange ikke udfylder skabelonen, så den lever op til kravene i

den europæiske databeskyttelsesforordning, der trådte i kraft i maj 2018, siger Leif Olaf Truelsen-Knigge.

- Virksomhederne nøjes med at skrive under på, at de gemmer og forarbejder og beskytter persondata i henhold til lovgivningen, men det er ikke nok. De skal faktisk beskrive, hvordan de beskytter disse data: med koder, sikkerhedssystemer, aflåste rum m.m., siger han.

Størstedelen af Skoleforeningens danske samarbejdspartnere benytter sig af nogle skabeloner for databehandleraftaler, som Kombit stiller til rådighed. Kombit er it-fællesskabet for alle danske kommuner, som hører til under Kommunernes Lands-

forening.

- Vi har derfor rettet henvendelse til Kombit og bedt dem om at præcisere deres skabeloner. Det gør vores arbejde nemmere, men selvfølgelig også arbejdet i Danmark i det hele taget, da det er de samme skabeloner, virksomhederne bruger internt i Danmark, siger Skoleforeningens it-chef, som har sendt Kombit nogle eksempler på, hvordan præciseringen kunne se ud.

Materialet opdateres

I Kombit er chefkonsulent og jurist Nina Uhland glad for Skoleforeningens henvendelse:

- Vi er enige i, at beskrivelse og

udvælgelse af passende foranstaltninger i forhold til sikkerhedsniveauet er en udfordring for både databehandlere og dataansvarlige, og det er derfor positivt at se, hvordan Skoleforeningen er gået til opgaven med at opstille en række af konkrete og mulige foranstaltninger for at lette udfyldelse af databehandleraftaleskabelonen. Vi opdaterer på baggrund af Skoleforeningens henvendelse vores materiale med en vejledning om behandlingssikkerhed, skriver hun i et brev til Skoleforeningen.

Leder

Både ked af det og glad for det

På det sidste fællesrådsmøde har en nærmest enstemmig forsamling stemt for Styrelsens forslag om at bede Sydslesvigudvalget at sætte en undersøgelse af Skoleforeningen i gang. Ønsket om, at Sydslesvigudvalget skal sidde for bordenden ved en sådan undersøgelse har ført til forundring, forbavelse og spørgsmål om habilitet, kunne man forleden læse i Flensborg Avis. Nu kunne man selvfølgelig have spurgt os i Skoleforeningen om yderligere information - men ok. Men hvorfor har vi valgt at gå denne vej? Skoleforeningen er igennem de seneste måneder blevet konfronteret med et krav om en uvildig ekstern strukturundersøgelse. Kravet er blevet fremsat af nogle fællesrådsmedlemmer. Hændelserne i Fælles Landboforening, hvor der tales om nepotisme, for høje lønninger, mangelfulde forvaltningsprocedurer og så videre, har fået nogle enkelte til at så tvivl om Skoleforeningen integritet og om, hvorvidt foreningen lever op til det, vi skal. En forsidehistorie samt et læserbrev i Flensborg Avis, som prøver på at skandalisere helt almindelige forretningsgange, har gjort sit til at skabe en stemning, som uden tvivl er skadelig for vort omdømme.

Men Skoleforeningens omdømme kan og må ikke stå til diskussion. Det gælder især i forhold til Sydslesvigudvalget. Skoleforeningen er en stor professionel, seriøs mådeholdende forening med et godt omdømme, og det må ikke blive beskadiget af nogle. Som menneske og forening kan og må man miste meget - men aldrig sin integritet!

I Styrelsen mener vi, at situationen er alvorlig og har derfor bedt Fællesrådet om, at Sydslesvigudvalget sidder for bordenden i forbindelse med undersøgelsen.

Det er et godt tegn, at Fællesrådet har været enige i, hvis tilskudsgiveren i form af Sydslesvigudvalget "sidder ved bordenden" og dermed garanterer for, at alt kører efter drejebogen. Det have været ønskværdigt, at Sydslesvigudvalget »bare« havde fulgt denne logik, men sådan gik det desværre ikke. Sydslesvigudvalget har

ikke nogen mistanke om, at der er noget galt i Dansk Skoleforening, og dermed var der efter deres mening ingen argumenter for at sætte en grundig ekstern undersøgelse i gang. Udvalget kunne på ingen måde se noget sammenligneligt med situationen omkring fælleslandboforeningen - og det vigtigste og største argument: der hersker ikke den mindste tvivl omkring vores seriøsitet og integritet!

Avisartikler, læserbreve, enkelt frembragte påstande om dårlig økonomistyrelse og/eller ikke fremliggende valide talmateriale er ikke noget argument for at sætte noget stort i gang fra dansk side. Så vægter armlængdeprincippet mellem udvalget og Skoleforeningen simpelthen højere.

Det kan jeg aldeles godt forstå, og selv om jeg er ked af beslutningen, så er jeg rigtig meget glad for at have været til møde med Sydslesvigudvalget og endnu engang fået bekræftet, at vores tilskudsgivere på den danske side ikke mangler tillid til os.

Skoleforeningen har BDO, og Skoleforeningen har den fornødne kapacitet til selv at sætte en undersøgelse i gang, er holdningen i Sydslesvigudvalget.

Annie Matthiesen, som er formand for udvalget, siger helt klart, at Sydslesvigudvalget ikke er i tvivl om, at Skoleforeningens forvaltning har styr på tingene og dermed "har sit på det tørre". Hun siger, at »det er ikke noget, vi overhovedet i Sydslesvigudvalget har nogen bekymring om«.

Denne vurdering er langt den største del af Skoleforeningens styrelse enige i. Vi har fuld tillid til direktionen og vore ledende medarbejdere i afdelingerne, herunder økonomifunktionen. At vi og Sydslesvigudvalget har grund til den tillid, er også noget, som vores revisionsfirma BDO bekræfter. Skoleforeningens arbejdsgange er, så langt det er muligt, præget af åbenhed, gennemsikuelighed, god forvaltningsskik, effektivitet og sparsommelighed. BDO er anerkendt langt ud over de sydslesvigske grænser. BDO er en af de største aktører på revisionsmarked ikke kun i Danmark, da de har mere end 60.000 ansatte i mere end 150 lande i hele verden. Når vi omtaler BDO som »vores revision«, er det derfor rent sprogligt og ikke fordi de afleverer bestillingsarbejde!

Jeg er meget glad over den tillid der udvises over for os, og udvalget har også helt klart meldt ud, at der er stor velvilje til at hjælpe os med at få brudt dødvandet i Skoleforeningen.

De avisartikler, udsagn og kroniker, som kom efter Skoleforeningens beslutning om at fremsætte ønsket til Sydslesvigudvalget, har jeg taget til efterretning, men jeg er stadigvæk meget forundret over, at andre mindretalsorganisationer mener at kunne kommentere og prøve at tage indflydelse på Skoleforeningens interne anliggender. Spørgsmålet omkring Sydslesvigudvalgets habilitet, som blev rejst, vil jeg slet ikke bruge bogstaver på. Det ligger uden for min tankeverden at sætte spørgsmålstejn ved denne. Det må ophavsmanden forklare og forsvare, hvis der er behov. I Skoleforeningen arbejder vi altid på at udvikle os. Vi er i øjeblikket på samme tidspunkt »kede af« og »glade for« Sydslesvigudvalgets afgørelse. Vi arbejder altid for hele Skoleforeningens bedste og også her gælder nu: Vi arbejder på sagen, og vi står ikke alene.

Udo Jessen, formand

Undervisningsminister Karin Prien sammen med førskolebørnene.

Minister på besøg

Tiltrædelse

Karin Prien besøgte dansk førskole og skole.

Slesvig-Holstens uddannelses- og kulturminister Karin Prien var i starten af denne måned på tiltrædelsesbesøg hos det danske mindretal. Efter en snak med blandt andet Skoleforeningens formand Udo Jessen og direktør Lars Kofoed-Jensen havde Skoleforeningen arrangeret et besøg på Gustav Johannsen Skolen i Flensborg.

Ministeren havde mange spørgsmål til skolehverdagen i en dansk skole. Hun bemærkede særligt, at førskolegruppen – som det er almindeligt i Danmark – holder til i skolen og ikke i børnehaven. Den differentierede undervisning, fleksibel indskoling og digitalisering var

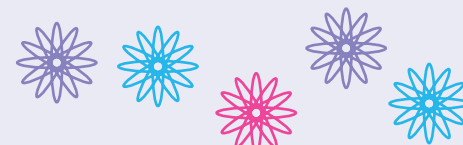
andre emner, som hun drøftede med Skoleforeningens direktion, som fulgte rundt med hende på skolen.

Som afslutning fortalte to af skolens elever fra Sydslesvigcrew, Liam og Jan, om det at være ung i mindretallet og om det oplysningsprojekt, de selv er en del af. Sydslesvigcrew er et valgfag på de danske fællesskoler, som klæder unge på til at kunne tage imod gæster, især nordfra.

- Jeg kan tydelig mærke, at de unge ser deres flerkulturelthed som en merværdi og en styrke. Jeg tror, at det er meget positivt, at I på en moderne måde beskæftiger jer med jeres identitet. Det tror jeg andre unge i Tyskland kunne lære af, sagde Karin Prien.

- Det er et utrolig spændende valgfag, som udvikler vores elever og formidler, hvad det betyder at være Sydslesviger, sagde Udo Jessen.

Nye ledere

Min institution: Skovlund Børnehave.
Navn: Vivien Bossemeier.
Alder: 36 år

Familieforhold: Jeg er gift med Lars, og sammen har vi to børn, Iben på 8 år og Jakob på 6 år.

Jeg kommer oprindeligt fra: Jeg er født og opvokset i Flensborg.

Jeg er blevet leder i Sydlesvig fordi: Hvor ellers? Jeg føler mig hjemme i begge kulturer og har venner og familie både syd og nord for grænsen, men jeg er helt klar sydslesviger og en del af mindretallet. Som dagtilbudsleder er jeg en synlig og aktiv formidler af mindretallets kultur og værdier, som jeg med stor overbevisning og glæde videregiver til alle institutionens aktører. Så derfor var det for mig altid en selvfølge, at hvis jeg en dag skulle være leder, så skulle det være i Sydlesvig.

Mine fritidsinteresser er: I min fritid er jeg sammen med min familie og venner. Derudover går jeg til yoga og elsker at male og læse.

Min yndlingsbog/film/musik: Bog: Das Parfum, Der goldene Handschuh, Gone Girl og Girl on the Train. Film: Fight Club, Pans Labyrinth, Trainspotting, The big Lebowski og Pulp fiction og De grønne Slagtere. Musik: aktuel playlist: David Bowie, Beastie Boys, Oasis, Nephew, NOFX, Pixies, Antilopen Gang, The Rolling Stones, Bob Dylan.

I skolen var jeg bedst til: Billedkunst og psykologi.

Jeg har før arbejdet som: Pædagog og sous-chef.

Fællesrådet skal igen tage stilling til en uvildig undersøgelse

Fællesrådsmøde

Forslag skal på dagsordenen til det næste fællesrådsmøde.

Skoleforeningens fællesråd besluttede på sit ekstraordinære møde på A. P. Møller Skolen for lidt over to uger siden næsten enstemmigt, at man vil bede folketingets Sydslesvigudvalg om at igangsætte en omfattende undersøgelse/analyse af Skoleforeningens samlede virksomhed (økonomi, organisation, forvaltning mv.) Med anmodningen følger, at Skoleforeningen er indstillet på tæt samarbejde med Sydslesvigudvalget og den udførende enhed om definition, tilrettelæggelse og gennemførelse af en sådan total undersøgelse baseret på faglige kriterier.

Det er en anden slags undersøgelse, end der ifølge dagsordenen var lagt op til. Skoleforeningens styrelse præsenterede forsamlingen et ændringsforslag, som sætter Sydslesvigudvalget for bordenden, hvis udvalget indvilliger i at igangsætte undersøgelsen.

Ændret kurs

Onsdag aften var Skoleforeningens formand Udo Jessen og direktør Lars Kofoed-Jensen til møde med Sydslesvigudvalget. Resultatet var, at udvalget ikke ser nogen grund til at gå ind i en undersøgelse. Styrelsesmedlem Oluf Hoppe havde på fællesrådsmødet frklaret, hvad sådan et afslag kommer til at betyde:

- Hvis Sydslesvigudvalget siger nej til at sidde for bordenden af en undersøgelse, tager vi på de næste fællesrådsmøde i slutningen af februar fat der, hvor vi slap. Det betyder, at fællesrådet skal stemme om, om vi selv skal indlede en ekstern konsulentundersøgelse og hvad rammerne for sådan en undersøgelse skal være.

Oluf Hoppe gjorde det tydeligt, at et meget stort flertal i Styrelsen har fuld tillid til direktionen, de ledende medarbejdere og økonomistyringen.

- Vi skal tilbage i en arbejds-

Styrelsesmedlem Oluf Hoppe diskuterer med fællesrådsmedlemmer på A. P. Møller Skolen.

modus, hvor vi kan snakke om udvikling: behovet for flere vuggestuepladser, behov for større kapacitet, der hvor vi har stor vækst, behovet for at snakke om de fremtidige rammer for pædagogikken, børnemiljø, trivselsmålinger, digitalisering og sprogpolitik.

“ Hvis Sydslesvigudvalget siger nej til at sidde for bordenden af en uvildig undersøgelse af Skoleforeningen, tager vi fat der, hvor vi slap. Så skal fællesrådsmødet stemme om, om vi skal have en undersøgelse og hvad rammerne skal være.

Oluf Hoppe,
Styrelsesmedlem

En positiv tilgang

Redskaber

En bedre dialog skabes ved at tage afsæt i det, der går godt, ikke i det der ikke går godt.

I Karlssons Vuggestue i Slesvig arbejder man med den såkaldte »vækstmodel« for at skabe en bedre dialog omkring barnet. »Vækstmodel«, et samtaleredskab til »det gode samarbejde« udviklet af Marianne Grønbæk, som tager afsæt i den positive psykologiske tænkning. Dertil knytter sig et værdsættende sprogbrug og den anerkendende tilgang.

- Vi bruger »vækstmodellen« både i dialogen om det enkelte barn sammen med forældrene, til konfliktløsning, i samtaler blandt kollegerne, udviklingssamtaler og ansættelsesamtaler, fortæller daginstitutionsleder Pia Rehbein.

En ramme

- Det skal forstås som en ramme eller en dagsorden for, hvordan vi taler sammen, tilføjer souschef May-Britt Reimann.

- I stedet for at vi starter med at

tale om problemer og bliver hængende i det, taler vi om de positive ting først. Det der går godt. Vi tager afsæt i den enkeltes styrker. Først derefter taler vi om udfordringerne. Så kigger vi på mulighederne for at skabe en positiv udvikling og laver aftaler om, hvordan denne udvikling sættes i gang. Vi runder så af med at se på noget godt, der er sket denne dag, siger hun.

- Samfundet er tilbøjeligt til at fokusere på det negative, men det er et syn, vi vil væk fra. Vi skal fokusere på det, barnet kan, ikke det barnet ikke kan.

Praktisk redskab

Vækstmodellen er et praktisk redskab. I et projekt har pædagogerne og forældrene i fællesskab beskrevet, hvad der går godt i forhold til børnene. Børnene har så malet sole, og det der er blevet skrevet op, er blevet klistret på som solstråler.

- derigennem gør vi den positive udvikling håndgribelig og synlig for alle, siger May-Britt Reimann.

- Vækstmodellen er ikke statisk. I nogle sammenhænge bruger vi kun dele af den, men det hjælper os med at holde fokus på samarbejde og

FOTO: SKOLEFORENINGEN

Vuggestuebørnene er selv med til den positive dialog. De maler solene, som deres forældre og pædagoger bruger i vækstmodellen.

trivsel, siger hun.

Daginstitutionen har fået positive tilbagemeldinger:

- Både forældrene og personalet er overrasket over, at modellen har sådan en stor effekt. De føler, at de bliver hørt, og at kommunikation ikke kun går den ene vej, siger Pia Rehbein.

Gennem involvering i samtalen fremmes medejerskab, engagement og motivation hos den enkelte, således at dialogen er med til at skabe trivsel, da denne giver plads til alle, giver plads til at lytte og til at finde fælles løsninger.

Flere hundred interesserede mødte op.

Diana Zimmermann og Andrea Heimrath.

Sally Flint-Hansen fra rejsekontoret besvarede spørgsmål.

Ladelund Ungdomsskole er efterskolen i Sydslesvig

Clara Nielsen er på efterskole lige nu.

Vojens gymnastik- og idrætsefterskole var kommet med et springhold til Sydslesvig.

Et efterskoleophold udvider videnshorisonten, kendskabet til Danmark og bevidstheden om S

Kontakten til Danmark

Cirka 100 unge fra Sydslesvig tager hvert år på efterskole i Danmark.

Mere end 20 efterskoler fra Danmark og Skoleforeningens egen Ladelund Ungdomsskole præsenterede sig til »Efterskolernes Dag« på Gustav Johannsen Skolen i Flensborg i sidste weekend. Arrangementet er hvert år et tilløbsstykke. Flere hundrede interesserede møder op for at se og høre, hvad der sker på de forskellige efterskoler og informerer sig om rammebetingelserne.

Normalt er det lærere og elever fra efterskolerne, som kommer til Sydslesvig for at fortælle om deres skole. På Agerskov Ungdomsskole er en stor flok elever dog lige for tiden på en idrætsturné i Danmark. Desuden blev der afholdt en fest på skolen samme dag. Derfor stod Andrea Heimrath sammen med forstander Lars Kristensen for at fortælle om skolens tilbud. Andrea Heimrath kommer fra Sydslesvig og er mor til Nikolai og Marie.

- For tre år siden var jeg til efterskolernes dag sammen med Nikolai. Der mødte han to elever fra Agerskov Ungdomsskole, og han var meget imponeret over det de fortalte og viste

ham. Derfor valgte han dengang Agerskov og blev meget glad for det.

Det blev lillesøster Marie også.
- Hun er på Agerskov lige nu, og det har også været det rigtige valg for hende, siger Andrea Heimrath.

En ekstra dimension

Hun har med glæde sagt ja, da hun blev spurgt, om hun ville deltage i Efterskolernes Dag.

- Jeg kan virkelig kun anbefale alle forældre at de giver deres børn mulighed for at komme afsted på en efterskole. Børnene lærer en anderledes dansk kultur at kende og samtidig styrker det deres sydslesvigske bevidsthed. De får venner i Danmark og knytter sig til landet, så de ikke føler sig som fremmede. Samtidig udvikler de unge deres personlighed, bliver mere uafhængige, tør noget og klarer sig bedre i hverdagen, siger Andrea Heimrath.

Lars Kristensen synes, at det er en gevinst at have elever fra Sydslesvig på skolen.

- Vi har normalt en håndfuld af dem. De giver skolen en ekstra dimension, og det er godt for alle elever, siger han.

Clara Nielsen er 16 år gammel og går på Duborg-Skolen i Flensborg. For tiden er hun på Esbjerg Internati-

onale Efterskole.

- Det er en boglig Efterskole, som jeg har valgt, fordi jeg gerne ville ud og rejse, lære nye kulturer at kende og blive bedre til sprog, siger hun.

- På skolen undervises der i kinesisk og koreansk, men selvfølgelig også i fransk eller spansk, siger Clara Nielsen.

Det kompetencegivende er vigtigt for hende. Hun er i gang med udvidet fransk og lærer koreansk.

- Vi har et udvekslingssamarbejde med Sydkorea. Vi besøger unge der, og de besøger os. Det er spændende at opleve en kultur og unge mennesker, der er så anderledes, men samtidig ligner unge hos os, siger hun.

For elever som føler, at Sydkorea eller for den sags skyld Danmark er for stort et skridt, er der også en efterskole i Sydslesvig.

Efterskole i Sydslesvig

- Ladelund Ungdomsskole er en skole for alle i Sydslesvig. Vi har Idræt, praktisk arbejde og friluftsliv, form og farver samt kost og ernæring som de fire linjefag, fortæller forstander Hans Jochimsen.

- Vi er et tilbud for unge, som har lyst til at afprøve efterskolelivet, men måske hellere vil gøre det i mere vant rammer, siger Forstanderen og på-

FOTOS: DANIEL DÛRKOP

rikler personlig- l Danmark og Sydslesvig

peger, at Ladelund Ungdomsskole også har en økonomisk fordel, da skolepengene ikke er så høje som i Danmark.

Og økonomien er et af de to mest diskuterede emner på Efterskolernes Dag. Det andet er, hvordan skolegangen fortsætter, når eleverne kommer hjem igen. Diana Zimmermann er kommet forbi med sin søn Ole, som gerne skal afsted til næste skoleår.

- Jeg er her ikke mindst for at høre om, hvad det kommer til at betyde økonomisk og for at få at vide, om Ole kan fortsætte i den gymnasiale overbygning, eller om han skal gentage 10. klasse, fortæller hun.

Det er spørgsmål, som Sally Flindt-Hansen og Hans Boysen fra Skoleforeningens rejsekontor kan svare på.

- Det er afhængig af forældrenes indkomst, hvad et efterskoleophold koster. Skoleforeningen giver støtte i forhold til indkomsten, og der er fire fonde, som uddeler legater til elever fra Sydslesvig. Desuden har de enkelte efterskoler fonde, man kan søge, siger Sally Flindt-Hansen.

- Prisen er individuel og kræver, at man ser på den enkeltes økonomiske forhold, siger hun og skønner, at man med højst mulig støttesats og legater kan komme ned på 300 euro om må-

neden for et ophold.

I forhold til den videre skolegang er der nogle meget klare regler.

- Dem får forældrene med hjem herfra. Helt generelt kan man sige, at alle statsligt anerkendte efterskoler i Danmark gennemfører de eksamener, der er nødvendige for, at elever fra Sydslesvig ikke skal gå året om, når de vender tilbage, siger Sally Flindt-Hansen.

Ofte stillede spørgsmål

Et andet spørgsmål hun hører tit er, om de unge skal tage afsted i 9. eller i 10. klasse.

- Det kommer altid an på, hvor moden barnet er. Unge der tager på efterskole er normalt meget modne, så kontrasten bliver ekstra stort, hvis en sydslesvigsk elev ikke er så moden. Vores elever i 9. klasse er jo et år yngre end dem i Danmark. Det er derfor en beslutning, som skal tænkes igennem, og alle efterskoler har prøveophold. I 7. klasse tager alle sydslesvigske elever afsted på en efterskole i 48 timer. I 8. eller 9. klasse kan de frivilligt komme afsted på et 14 dages prøveophold. Det er gratis, og det er en god mulighed for at se, om efterskolelivet er noget for én, siger hun.

For tiden tager cirka 100 elever fra Sydslesvig hvert år på efterskole.

SFOen i Skovlund har mere end ti rekorder i børnenes rekordbog.

Børn i Skovlund på jagt efter rekorder

Børnerekorder

SFOer og fritidshjem i Sydslesvig opfordres til at være med i børnenes rekordbog.

SFO-børnene i Skovlund sigter også i år efter at få nye rekorder i »Børnenes Rekordbog«. Bogen udkommer hvert år, og i den aktuelle udgave har de unge sydslesvigere mere end ti rekorder ud af de cirka 400 rekorder i bogen. De bygger korthus af knækbrød, går rundt med hårene flettet ind i hinanden eller trækker maven ind på rekordniveau.

- Det er nu tredje gang, vi er med, og børnene glæder sig hele året til de uger i maj, hvor vi over os og prøver på at opnå rekorderne, siger SFO-pædagogen Karina Vandkrog.

Nye rekorder

- Børnene arbejder hele året med at udvikle nye ideer til rekorder eller gennemgå rekorderne i bogen for at finde nogle, de gerne vil slå. Det er en dejlig proces, fordi de unge finder sammen på tværs, danner nye relationer, som er begrundet i de interesser, de har, siger hun.

Ideen til at lave Børnenes Rekordbog fik læreren Mikael Brøgger for mere end 30 år siden. En sommerdag sad han på sin altan og lyttede til et program i radioen, der handlede om nogle børn, der ville optages i Guinness Rekordbog, med deres 300.000 styks store kapselsamling. Det var åbenbart ikke nok til de voksnes rekordbog, og derfor fik han tanken, at det kunne være sjovt med en hel bog om børnerekorder. Den første børnerekord blev sat den 9. september 1988 med verdens største lagkagekamp, hvor 200 børn smed 2.000 lagkager i hovedet på hinanden. Siden er det blevet til utallige skøre, sjove og imponerende danske børnerekorder.

For Karina Vandkrog er det vigtigt, at de sydslesvigiske børn deltager i denne aktivitet, fordi det gør, at de helt automatisk vender blikket mod nord og bliver en aktiv del af dansk børneliv. Samtidig sidder der masser af danske børn og får noget viden om Sydslesvig, når de ser, at der er danske unge syd for grænsen, som er med i bo-

De unge stablede knækbrød...

...og gik arm i arm.

gen. Og det udløser måske spørgsmålet om, hvorfor der er danske syd for grænsen.

- Det er en fed måde at komme på Danmarkskortet på, siger Karina Vandkrog.

Flere skal med

Hun håber, at også andre fritidsordninger, fritidshjem eller ungdomsforeninger i Sydslesvig har lyst til at deltage i børnenes rekordbog. Det gør man ved at gå ind på rekordbog.dk og hente en tilmeldingsblanket.

- Det er vigtigt, at man overholder reglerne. De er for eksempel,

at hver rekord skal have fire voksne vidner, som skal skrive under på blanketten. Der er også krav om dokumentation, siger Karina Vandkrog.

I Skovlund afholder man alle rekordforsøg på tre dage i maj. 1. juli er tilmeldingsfristen.

Få flere informationer på hjemmesiden.

FOTO: SKOLEFORENINGEN

FOTO: SKOLEFORENINGEN

Hæderspris til Lasse

Udmærkelse

Diplom og et legat til elev på Læk Danske Skole.

Grænseforeningen i Sønderborg uddeleger hvert år Jens Jessen hædersprisen til en skoleelev i Sydslesvig, som skiller sig ud. I år gik prisen til Lasse Lorenzen på Læk Danske Skole.

- Han er en dygtig elev og en god kammerat. Han er bare en sød dreng, som har lyst til at være aktiv

og vil det danske. Det er så fortjent, siger skoleleder Per Sørensen.

Lasse Lorenzen fik hædersprisen overrakt af Christian Kronika fra Grænseforeningen i Sønderborg. Han kom i sin tale ind på, at Jens Jessen, som først har været chefredaktør og siden udgiver og ejer af Flensborg Avis, havde siddet i fængsel for sin overbevisning og danske sindelag. Prisen gavnavngiver har været en slags statsfjende.

Udover et diplom fik Lasse Lorenzen et legat på 250 euro.

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Lasse Lorenzen fik prisen af Christian Kronika.

Bøger skal ikke smides ud

Frasorterede bøger går til et godt formål.

Skoleforeningen har også i år doneret næsten 500 bøger til projektet »Læs for livet«.

- Forlagene sender vores Center for Undervisningsmidler fri-eksemplarer af nyudkomne bøger til vores infosamling, siger Mette Christesen fra CFU.

- For at skabe plads til nye bøger har vi netop frasorteret alle dem, der var ældre end to år, siger hun.

Men det skal ikke bare smides ud. I stedet for doneres de til »læs for livet«

»Læs for livet« indsamler bøger fra private, forlag, anmeldere, forfattere og mange andre. Bøgerne bliver samlet i biblioteker på ml. 400-1000 bøger og doneres til institutioner,

hvor udsatte børn og unge opholder sig. Det er fx børnehjem, familieafdelinger, opvækstinstitutioner og ungdomspensioner. Bogudvalget til hvert sted gennemtænkes fagligt, og det tager både udgangspunkt i børnene og de unges egne ønsker og for variation i genrer og sværhedsgrad.

Siden 2012 har Læs for Livet doneret over 140 biblioteker til institutioner over hele landet. Der er ca. 100 000 bøger til en samlet værdi på over 15 mio. kr.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

400 unge til korprojekt

Sang

Unge fra godt og vel 20 danske skoler i Sydslesvig var i denne uge samlet på Jens Jessen Skolen i Flensborg og på Husum Danske Skole for at deltage i et korprojekt.

Børnene sang sange fra musicalen Rumle og Joanna, som er skrevet af Thue Thesbjerg.

- Historier ligner den fra Romeo og Julie, men den ender godt, fortæl-

ler Thue, som selv var kommet ned til Sydslesvig for at indøve sangene med eleverne.

- Det går rigtig godt, de har fået lyd igennem hurtigt, sagde han om projektet.

Til dagligt er Thue Thesbjerg gymnasielærer i musik. Men han har igennem mange år været korleder for både unge og ældre og både med amatører og professionelle sangere.

Hans Meng Skolen står der på gavlen på den danske skole i Vesterland. Det navn fik skolen i begyndelsen af 1950'erne. Nu har skolen fået navnet: Sild Danske Skole. Da den blev indviet i 1949, hed den Vesterland Skole

Skolen på Sild fik nyt navn

Udvikling

Fremover samles alle børn på øen Sild, der skal gå i vuggestue, børnehave og i dansk skole, i Vesterland. Skolens samarbejdsråd har i den forbindelse besluttet, at skolen skal have et nyt navn. Beslutningen er en del af en udvikling på øen, der blev sat i gang for over ti år siden.

Vesterland/Sild Den danske skole på Sild har fået nyt navn. Går man ind på Skoleforeningens hjemmeside »Skoleforeningen.org«, kan man klikke på institutioner og søge på ordet »Sild«. Fluks kommer der to navne. Sild Danske Børnehave og Sild Danske Skole.

Før navneforandringen hed skolen, der ligger i Vesterland, »Vesterland Kejtum Danske Skole«. Det var ret forvirrende, for der er ingen undervisning i den tidligere danske skole i Kejtum mere.

Bygningerne står der, men i dag er stedet samlingssted for sport, kultur, foreningsliv og årsmøderne.

Alle børn på Sild, der går i en dansk skole, undervises nu på den danske skole i Vesterland.

Skole for hele Sild

I dag er det vores danske skole for hele øen Sild.

-Når alle børnene nu går i skole i Vesterland, giver det ingen mening at bruge navnet Vesterland Kejtum Danske Skole, siger Nicole Westendorf, der er formand for Skolens samarbejdsråd.

Det var hele skolens samarbejdsråd enige om. Da den nuværende skole af økonomiske og pædagogiske grunde blev fællesskole for både Vesterland og Kejtum, fik skolen så det lange navn. Vesterland Kejtum Danske Skole.

- Dengang var begrundelsen, at elever og forældre i Kejtum fra begyndelsen skulle kunne se sig selv i den skole, de nu skulle være fælles om, fortæller Nicole.

-I dag synes alle, at det gamle navn var skrækkeligt langt. Ja, selv børnene synes det, siger Nicole

Flere elever

Nicole tror ikke, at det nye navn vil medføre, at der kommer flere elever til skolen.

- Men jeg er sikker på, at det frem-

Nicole Westendorf er formand for skolens samarbejdsråd

“ Når alle børnene nu går i skole i Vesterland, giver det ingen mening at bruge navnet Vesterland-Kejtum Danske Skole.

Nicole Westendorf, samarbejdsrådsformand

over er nemmere for øens beboer og andre interesserede at finde vores adresse, e-mail og telefonnummer, siger hun.

Og for øvrigt synes samarbejdsrådsformanden, at navnet lyder godt.

- »Sild Danske Skole,« siger hun,

mens hun smiler.

Helhedskonceptet på Sild

Alle de danske organisationer, foreninger, institutioner og kirken på øen udviklede for godt ti år siden »Helhedskonceptet« for øen Sild.

Man ville blandt andet samle alle skoler, børnehaver og vuggestuen i byen Vesterland, hvor også SdUs danske børne- og ungdomshus befinder sig.

Grundideen var, at man i fællesskab ville koordinere udviklingen for alt det danske på øen Sild i fællesskab.

- Skoleforeningen udarbejdede så i den forbindelse et »Helhedskoncept« for deres del.

I Vesterland er der siden blevet bygget en vuggestue til en gruppe vuggestuebørn, børnehaven er blevet moderniseret, og der er bygget seks personaleboliger i to huse til ansatte på øen.

Sidste fase

Sidste etape er så, at skolen skal moderniseres..

- Licitationen på den del udskrives i marts. Hvis alt går vel, så ville man kunne komme i gang med moderniseringen af skolen inden sommerferien, siger lederen af Skoleforeningens »Byggeafdelingen« Dirk Clausen.

Georg Buhl

Overblik over opbygning og afvikling erhvervsuddannelser i Danmark. over opbygning og afvikling erhvervsuddannelser i Danmark

Sydslesvigske elever er guld værd

Uddannelse

Tag din gymnasiale- og en faglige uddannelse med svendebrev på en gang. Alt for mange unge tager en studentereksamen, fordi de ikke har et andet perspektiv for deres fremtid. Nu kan man tage begge dele på 4 til 5 år under en EUX ordning.

Sydslesvig. - Hvis du er træt af at læse i tykke bøger, og hvis du længes efter at komme i gang med en erhvervsuddannelse, så har du nu mulighed for at tage en uddannelse på en dansk erhvervsskole og endda afvikle din praktik i Tyskland.

Stephanie Schönbeck-Graf er pædagogisk konsulent ved Skoleforeningen og underviser på Duborg Skolen.

Hendes konsulentarbejde består blandt andet i at vejlede skoleeleverne, skolevejlederne og forældrene i elevernes erhvervs- og uddannelses-

FOTO: SKOLEFORENINGEN

Skoleforeningens pædagogiske konsulent Stephanie Schönbeck-Graf.

muligheder.

- Der er så mange muligheder for vores unge, at det er en sand fornøjelse. Og der brug for vores elever. De er en eftertragtet arbejdskraft, siger

hun.

To kulturer

Afgangseleverne fra fællesskolerne, A.P. Møller Skolen og Duborg-Skolen

er tosprogede og de er fortrolige med både dansk og tysk kultur.

Med de kvalifikationer de unge har, og de muligheder, der er for dem i grænselandet, er det en bare med at komme i gang i god tid.

- De er guld værd for erhvervslivet. Transport, Forretning, marketin, handel, nævner Stephanie.

De kan tage den teoretiske uddannelse på erhvervsuddannelsesskolerne i Danmark og afvikle praktikken på en arbejdsplads i Tyskland. Ordningen hedder »Starforce«

Når de så er færdige, kan de stå med et dansk og et tysk svendebrev i hånden.

Forældrene med

Hvis man ikke kender til uddannelsessystemerne i Danmark og Tyskland, er det uoverskueligt at finde vej gennem systemerne.

- Det er nærmest en jungle, men der er god vejledning og hjælp at hente, siger Stephanie.

Hendes erfaring siger hende, at det er nødvendigt, at man på 8. årgang

begynder med at gøre sig tanker om sin uddannelse, og at man skal have sine forældre med.

Skoleforeningen har skolevejledere på fællesskolerne og gymnasierne, og hun anbefaler, at man kontakter dem.

Der er i afgangselevernes sidste skoleår fastlagt vejledning til både forældre og elever.

Håndværker og student

I dag vælger mange unge gymnasiet. Det er fordi, de ikke har et perspektiv med deres liv.

De ved ikke, at man i Danmark kan tage en studentereksamen samtidig med, at de tager håndværkeruddannelse.

- Se, det tager kun fire til fem år i alt, og så slipper de for tre år på gymnasiet med de tykke bøger, siger Stephanie Graf med et smil. Hun anbefaler de elever, at de sammen med deres forældre skal tage kontakt til skolevejlederne og finde vejen til en EUX. *Georg Buhl*

Forbered allerede din fremtid i 8. klasse

Uddannelse

Unge fra 8. klasse og deres forældre bør gå sammen om at finde den rigtige ungdomsuddannelse. Der er så mange spændende uddannelser. Danmark er også en mulighed, og der er unge sydslesvigske skoleelever eftertragtede.

Aabenraa/Sydslesvig. Som ung sydslesviger, der har afsluttet sin skolegang på en af de danske skoler, er det værd at undersøge, om der skulle være ungdomsuddannelser i Danmark, man kunne tænke sig.

Danmark har et meget stort og velbeskrevet uddannelsessystem.

Eleverne fra de danske skoler i Sydslesvig er meget eftertragtede i Danmark, da de både har en dansk og en tysk grundskoleuddannelse.

- Arbejdspladserne i Danmark vil meget gerne ansætte dem, da de er tosprogede og er fortrolige med dansk og tysk kultur, siger Stephanie Graf. Hun er til daglig lærer på Duborg-Skolen og konsulent for uddannelse og job ved Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Begynd på Internettet

Det er meget omfattende at sætte sig ind i det danske uddannelsessystem og dets opbygning.

- Det lærer man ikke fra den ene dag til den anden, siger souschef og UU-vejleder Christian Rasmussen, der er vejleder ved Ungdommens Uddannelsesvejledning i Aabenraa, da Fokus ringer for at få et interview til en vejledende artikel.

Han anbefaler de unge og deres forældre, at de går ind på internettet og slår op på det, der hedder UddannelsesGuiden.

Der kan de finde alle uddannelser. Der er beskrevet, hvad jobbet indeholder, hvordan man får uddannelsen, og hvor lang tid det tager.

CPR-nummer

Når man har fundet ud af, hvad man vil være, kan man gå ind på den anden hjemmeside og melde sig til uddannelsen. Det er på »optagelse.dk.

I Danmark har alle indbyggere et CPR-nummer, som de skal bruge, når de kontakter det offentlige. Det har eleverne fra Sydslesvig ikke. På hjemmesiden er der alligevel en mulighed for at søge optagelse. De skal trykke på »Har du ikke UNI-Login eller NemID«

Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) tilbyder vejledning i alle kommuner i Danmark.

De tilbyder vejledning om ungdomsuddannelse og fremtidigt erhverv til forskellige grupper af unge. For elever fra Sydslesvig er de nærmeste UU'er i Sønderborg, Aabenraa og Tønder.

Det er dog ikke der, man bare går

Ungdomsuddannelser

- UddannelsesGuiden efter grundskolen og 10 kl. www.ug.dk
- Ansøgning til Ungdomsuddannels www.optagelse.dk
- Ungdommens Uddannelsesvejledning findes i alle kommuner i Danmark. Aabenraa: <http://www.uu-aabenraa.dk/>
- EUD: Erhvervsfaglig Grunduddannelse
EUX: Erhvervsfaglig Grunduddannelse og studentereksamen
egu: Erhvervsgrunduddannelse
- Starforce: Dansk-tysk svendebrev samtidig, www.ddk-starforce.eu
- SU: Statens Uddannelsesstøtte, fra dit 18. år
- CPR-nummer, også kaldet personnummer: Alle der administreres i DK har CPR-nummer
- Skolehjem: Hvis du har mere end fem kvarters transporttid mellem din bopæl og den erhvervsskole, du er blevet optaget på, kan du at søge en plads på et skolehjem.

hen og får vejledning.

- I Danmark er der tilknyttet en erhvervsvejleder til alle skoler med afgangsklasser. Der har de deres arbejdsplads med eget kontor.

Vejledningen begynder i 8. klasse, og den fortsætter, til eleverne forlader skolen.

Uddannelsesverdenen er så mangfoldig, at det tager flere år at sætte sig ind i den.

Ring

- Jeg har været leder af UU her i Aabenraa Kommune i tre år. Jeg

kender mange, for hvem det har taget år at få et rigtig overblik, siger Bjarke Bruhn-Rasmussen.

For eleverne i Sydslesvig foregår vejledningen på deres fællesskoler og på gymnasierne. Der er der en skolevejleder/studievejleder. De hjælper med [ug.dk](http://www.ug.dk) og med [optagelse.dk](http://www.optagelse.dk)

Er der svar, de ikke kan finde svar på, må eleverne godt ringe til os, siger Bjarke Bruhn-Rasmussen.

FOTO: GEORG BUHL

Ungdommens Uddannelsesvejledning i Aabenraa.

De strejker for deres fremtid

FOTO: DANIEL DÜRKOP

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Næste strejkedag er den 15. marts.

Demonstrationstoget fyldte gågaden fra Søndertorv til på den anden side af Rådhusgade.

Strejke

Unge formulerer krav til de voksne om at redde jorden.

Mere end 2000 skoleelever fra de danske og tyske skoler i Flensborg og omegn gik i starten af februar på gaden for at demonstrere imod klimaforandring. Også i sidste uge var eleverne på gaden igen. »Kli-

mastrejke« kalder de unge det, når de, i stedet for at gå i skole, går på gaden. Aktionen med navnet »Friday for Future« er inspireret af den svenske skoleelev Greta Thunberg. I forbindelse med valget til den svenske rigsdag sad hun i flere uger foran parlamentet i Stockholm for at få klimaet længere op på den politiske dagsorden. Hun strejker fortsat hver fredag for emnet.

- Det er vigtigt, at vores stemmer høres, for det er os, som kommer til

at mærke klimaforandringerne, siger en pige, der er elev på Duborg-Skolen. Hun står sammen med sine kammerater på parkeringspladsen foran rådhuset.

Vi bliver ikke lyttet til

De unge er spændt og begejstret over, at så mange unge er mødt op. De strejkende elever er gået fra havnen op gennem gågaden og hen til rådhuset med det formål, at de voksne lytter til dem.

“ Wir sind wild,
wir sind laut,
weil Ihr uns die
Zukunft klaut.

Skoleelevernes slagsang under demonstrationen.

- Vi er nødt til at råbe, for vi unge føler ikke, at de voksne lytter til os, fortæller hun, mens mængden råber »wir sind wild, wir sind laut, weil ihr uns die Zukunft klaut« og vifter med de selv-malede plakater og skilte. »I ødelægger vores fremtid«, »time to rebel« og »Systemwechsel statt

Klimawechsel« står der på dem.

Eleverne mener ikke, at der er tale om pjæk.

- Det er en strejke. Vi sidder jo ikke derhjemme og hygger os. Vi har nogle krav til de voksne. Vi har en sag, formulerer en af de unge.

Strejken har efterhånden bredt sig til hele Europa, til Afrika og Australien. Den næste store strejkedag er sat til den 15. marts.

Hvordan bliver unge verdensmestre i demokrati?

FOTO: GRÆNSEFORENINGEN

Kontakten til Danmark

Elever fra Duborg-Skolen og A. P. Møller Skolen på besøg i København.

Hvordan bliver unge verdensmestre i demokrati i en verden i opbrud, hvor grænser styrkes, og folk og nationer begynder at lukke sig om sig selv, og hvor store grupper føler sig udnyttet og talt ned til af eliten?

Sådan omtrent lød oplægget til 190 sydslesvigske elever og 13 lærere fra Duborg-Skolen i Flensborg og A.P. Møller Skolen i Slesvig, da de tirsdag var gæster på Borups Højskole i København på det traditionsrige årlige 13. årgangsbesøg, som Grænseforeningen står bag. En stor del af de sydslesvigske elever er tillige medlemmer af Grænseforeningens Elevambassadører. Anni Mathiesen, der er formand for Folketingets Sydslesvigudvalg, bød velkommen.

Eleverne fra Sydslesvig til debat om demokrati.

Det var Simon K. Ankjærgaard, der er lærer på journalistlinjen på Borup Højskole, der holdt oplægget, som to af eleverne, Lisann Laskowski, A. P. Møller Skolen, og Bo Sösemann,

Duborg-Skolen, følte sig inspirerede af. De gik i mindre grupper for at diskutere »Demokrati og national identitet« og »Unge og indflydelse« sammen med ca. 20 elever fra Bo-

rups Højskole.

Bo Sösemann, Duborg-Skolen, var især spændt på, hvad hans kammerater ville mene om demokrati.

»Det er jo ikke et tema, vi diskuterer hver dag, men jeg tror, det er vigtigt, at vi skærper opmærksomheden på det, så unge kan være med til at gøre en forskel. Jeg mener, det har betydet noget, at man nu kan stemme til kommunalvalget i Slesvig-Holsten, allerede når man er 16 år. Jeg tror, at flere danske unge er politisk aktive i forhold til tyske unge, men det er bare en antagelse«, siger Bo Sösemann, der har tyske forældre.

Mødte unge danskere

Lisann Laskowski, A.P. Møller Skolen, hæfter sig ved, at unge mener, det er vigtigt, at unge ikke tvinges til at engagere sig politisk, hvis politik ikke har deres interesse.

»For mig er det væsentligste, at vi lærer at acceptere hinandens for-

skellige identiteter. Derfor er jeg også rigtig glad for, at vi som mindretalsunge fra Sydslesvig møder danske unge her på Borups Højskole«, siger Lisann Laskowski, der ligesom Bo Sösemann har tyske forældre.

»Mine forældre valgte en dansk skole, fordi de ville give mig flere muligheder i livet. Det er jeg meget glad for«, siger Lisann Laskowski.

13. årgangsbesøg fortsatte til onsdag d. 6. februar med besøg på København Professionshøjskole og Copenhagen Business School samt rundvisning på Københavns Rådhus, hvor de unge blev budt på pandekager, som også de danske verdensmestre i herrehandbold fik oplevelsen af forleden.

Åbent hus i den nye vuggestue

Indvielse

I Kiel Pries er der siden en udvidelse i efteråret plads til 10 børn under tre år.

Fra maj og frem til efteråret blev der hamret og savet i Kiel Pries Børnehave, og i starten af november var daginstitutionen så klar til at tage imod de første fem vuggestuebørn. Alle ti pladser var fyldt op kun en måned efter opstarten. Nu, efter at det hele er kørt ind, blev der i starten af februar inviteret til officiel indvielse. Til et åbenthusarrange-

ment kunne op imod 100 gæster i løbet af dagen kigge på den udbyggede tagetage, hvor børnehavegruppen »trodene« nu holder til, og på den nyindrettede vuggestueafdeling.

Dagtilbudsleder Tina Janzen mindede om, at udvidelsen med vuggestuepladser i mange år har været et stort ønske i Kiel.

- Tak til Skoleforeningen for, at det kunne realiseres. Tak til byen for at støtte projektet finansielt og tak til forældrene, som har været så forstående under ombygningen, sagde hun. Byggeriet har kostet cirka 540.000 euro.

Institutionen kørte videre under

byggeriet.

- Det har været en lang periode med støj, støv og en del indskrænkninger. Men det har været det værd, sagde Tina Janzen.

Hun præsenterede også institutionens nye logo – og det nye navn. For børnehaven er de ikke længere. Ved siden af børnehavebørnene er der nu også vuggestuebørn, og Kiel Pries hedder derfor daginstitution nu.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Børnene nød legen, mens forældrene så sig omkring i de nye omgivelser.